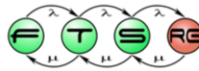

Virtualizáció – központi menedzsment

Micskei Zoltán, Szatmári Zoltán,
Tóth Dániel

Utolsó módosítás: 2014. 05. 06.

Tartalom

- **Központi menedzsment – alap infrastruktúra**
  - Menedzsment szerver
  - Hozzáférés-kezelés
  - Közös hálózat, tárhely
- **Erőforrás-gazdálkodás**
  - Allokációs problémák
  - Terhelésselosztás fizikai gépek között
- **Hibatűrés**
  - Különbéféle hibamódok
  - Védekezési lehetőségek a meghibásodások ellen
- **Virtuális gépek életciklusa**
  - Sablonok
  - Automatikus életciklus kezelés

Központi menedzsment motivációs példa

▪ Ipari esettanulmány banki környezetből

- 80db ESX gép
- 400 - 1000db közötti virtuális gép
- Két fő telephely
- Egy üzemeltetési rémálom...
- ... lenne megfelelő központi menedzsment nélkül

- Agilitás
- Konszolidáció
- Közelítőleg megvan a 10:1 arány

Gondoljunk rá, hogy egy ekkora rendszerben garantáltan folyamatosan van valami meghibásodás!

Az adatok nem légből kapottak, az egyik magyarországi VMware Users Group meetingen hangzottak el.

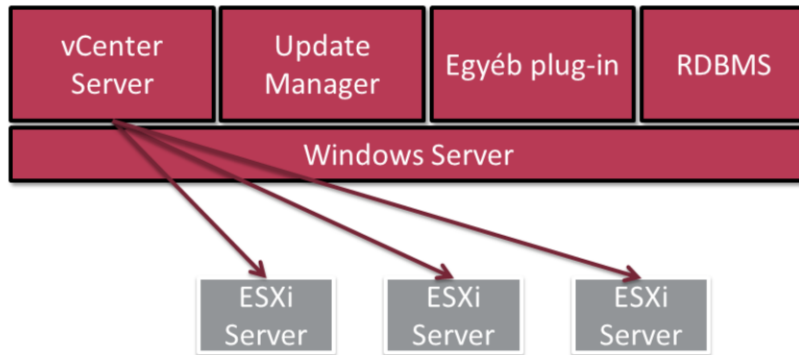
Agilitás – gyorsan képes követni a pillanatnyi igényeket

(Központi) menedzsment szerver

- Virtualizációt nyújtó gépek összefogása
  - Akár több gyártó megoldását is

- Közös leltár és térkép
  - Fizikai/virtuális gépek, hálózat, felhasználók...
  - Historikus adatok gyűjtése is

- Plusz funkciók

- Pl.: VMware vCenter, MS System Center VMM...

DEMO VMware vCenter

- A VMware vCenter lesz a futó példa, mostantól kezdve ezen mutatunk be mindent

Távoli elérés – Protokoll

- **Vezérlés:**
  - saját Webservice alapú távoli API (van hozzá WSDL is a VI SDK-ban, ~1500 osztályból áll)
  - HTTPS felett
    - biztosít: hitelesítés, bizalmas és sértetlen csatornát
  - Az ESXi és a vCenter is ugyanazt a protokollt használja
  - Ezen kívül újabb van WS-Management (DMTF SMASH ajánlás alapján)
- **Konzol hozzáférés:**
  - MKS protokoll
  - Valójában saját wrapperbe becsomagolt VNC
  - Wrapper biztosít: hitelesítés, bizalmas csatorna

SMASH: System Management Architecture for Server Hardware,
<http://www.dmtf.org/standards/mgmt/smash/>

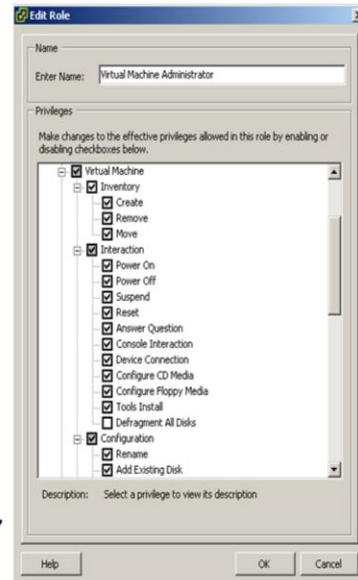
Felhasználó- és jogosultságkezelés

■ Felhasználókezelés

- Active Directory
- Csoportok (RBAC megvalósítható)

■ Jogosultsági modell

- Hierarchikus fa szerkezetbe szervezett erőforrások (VM, Resource Pool...)
- Örökölhető engedélyek
- Hozzáférési maszk 257-féle műveletet definiál (v5.0)
  - Hoszt konfiguráció, VM konfiguráció, adattárak, stb.

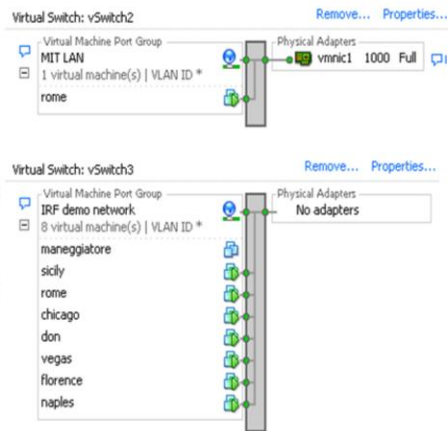

Szervereknél fontos a hozzáférés kezelés

- A virtuális szerver konzol távoli elérése = „fizikai” hozzáférés a virtuális géphez
- Két fontos részfeladat:
  - Felhasználókezelés
  - Engedélyezés
- A virtuális gépekhez felhasználók rendelhetőek
  - Megadható, hogy milyen műveletet végezhetnek...
  - Milyen műveletek vannak?
  - Sok gép esetén valamilyen módon kezelhetővé kell tenni...

Virtuális hálózat

- Virtuális switch, elnevezett hálózatok
- Csak bridge és host-only mód
  - Ha NAT kell, akkor azt saját VM-ben kell megoldanunk
- Virtuális switch-hez fizikai kapcsolat rendelhető
  - Akár redundánsan is
- „Distributed vSwitch”

Közös tárhely

- Adatok: lokális diszk helyett SAN/NAS
- Többszörös hozzáférési lehetőség
- Dinamikus allokáció
- Alacsonyabb fajlagos költségek
- Tipikus protokollok: FC, iSCSI, NFS...

Központi menedzsment

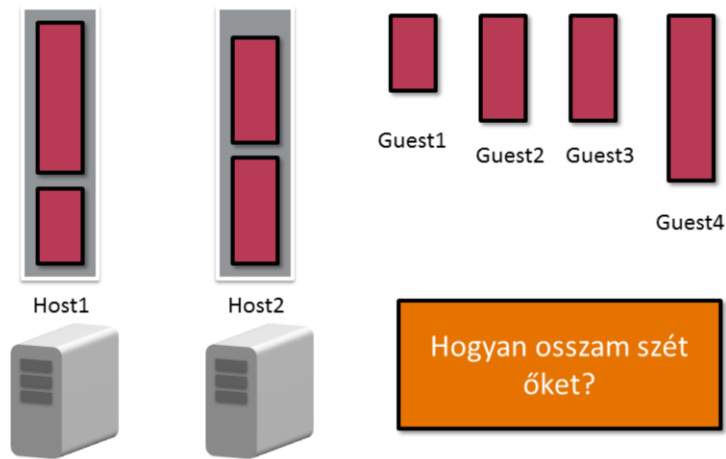
- Ha csak ennyit tudna, azzal még nem sok...
- Új szolgáltatások
  - Gépek fürtbe szervezése (Cluster)
  - Virtuális gépek áthelyezése gépek között
  - ...akár működés közben (*live migration*)
  - Hibatűrés
  - Terheléselosztás
  - ...

Tartalom

- Központi menedzsment – alap infrastruktúra
  - Menedzsment szerver
  - Hozzáférés-kezelés
  - Közös hálózat, tárhely
- **Erőforrás-gazdálkodás**
  - Allokációs problémák
  - Terhelésselosztás fizikai gépek között
- **Hibatűrés**
  - Különbéféle hibamódok
  - Védekezési lehetőségek a meghibásodások ellen
- **Virtuális gépek életciklusa**
  - Sablonok
  - Automatikus életciklus kezelés

Erőforrás-gazdálkodás

- Allokációs probléma (pl. memória foglalás szerint)

Nagyon szép lineáris programozási feladatokra vezethető vissza...

Erőforrás-gazdálkodás

- Manuálisan nehéz feladat
  - Főleg sok fizikai és virtuális gép esetén problémás
  - Menet közben is változhat az erőforrás foglалás
    - Többféle optimalizálási cél is lehet
      - Hosztok egyenletes terhelése (VM teljesítményét maximalizálni)
      - Minimális számú hoszt használata (energiatakarékosság)
- VMware DRS (Distributed Resource Scheduling)
  - Fürtökbe fog sok ESX/ESXi gépet
  - Automatikusan osztja szét a VM-eket fizikai gépek között
  - Menet közben a változó terhelésekre állítható gyorsasággal reagálva is változtathatja a hozzárendelést
    - hogyan lehetséges ez?

DRS félautomatikus üzemmód: javaslatot tesz, amit manuálisan lehet elfogadni vagy felülbírálni

Ez sem „csodaszer”:

- Egy virtuális gépet nem fog tudni szétszórni egynél több hosztra
- Nem helyettesíti az alkalmazás szintű terheléelosztó rendszereket
- Magas szintű QoS metrikákra nem tud szabályozni

Virtuális gépek áthelyezése futás közben

- Ismertebb nevén: *live migration*
- Különböző gyártók elnevezései
  - VMware – vMotion
  - XenEnterprise – XenMotion
  - VirtualBox - Teleportation
- Cél a kiesési idő minimalizálása
  - Kissé terhelt gépen 2-3 sec marad ki
    - DE ha sok az aktív memórialap, akkor hosszabb is lehet!
  - Alapesetben a háttértár SAN-on van, közösen látható mindkét gépről

Mi a követelmény egy olyan fájlrendszerrel szemben, amit blokkos eszköz szinten egyszerre több helyről is módosítanak?

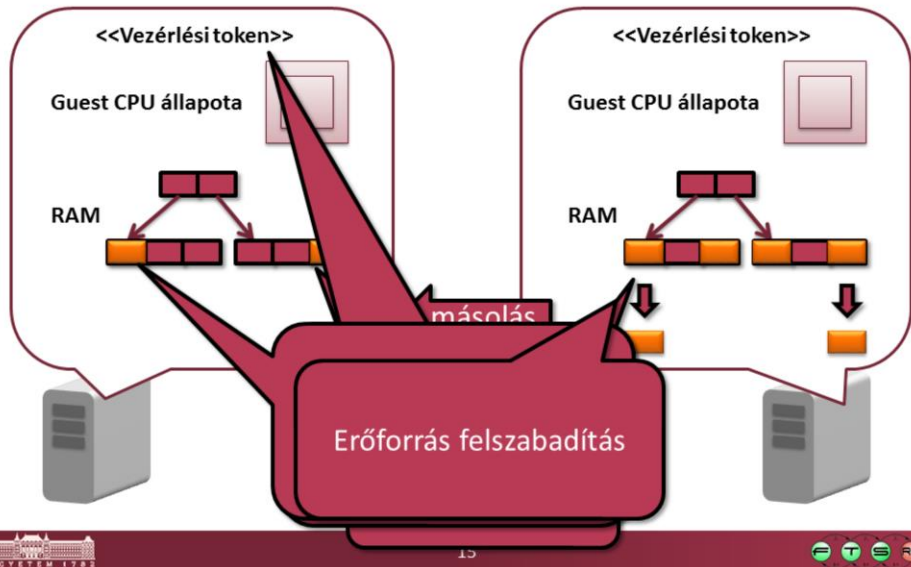

Kölcsönös kizárást és tranzakció-kezelést kell biztosítania a fájlrendszernek a blokkos adatformátum szintjén, hogy a metaadatok módosítása során a különböző helyeken átmenetileg se láthassanak inkonzisztens állapotot.

Létezik háttértárat mozgó megoldás is (Storage vMotion), működési elve megegyezik a memóriamozgatásával.

Virtuális gépek áthelyezése

- Hogyan működik?

Tartalom

- Központi menedzsment – alap infrastruktúra
  - Menedzsment szerver
  - Hozzáférés-kezelés
  - Közös hálózat, tárhely
- Erőforrás-gazdálkodás
  - Allokációs problémák
  - Terhelésselosztás fizikai gépek között
- **Hibatűrés**
  - Különbéféle hibamódok
  - Védekezési lehetőségek a meghibásodások ellen
- Virtuális gépek életciklusa
  - Sablonok
  - Automatikus életciklus kezelés

Hibatűrés

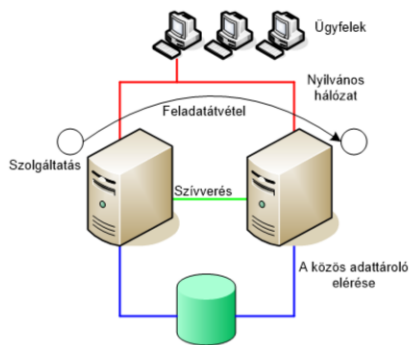
- **Hibatűrés célja:**
  - Szolgáltatás nyújtása meghibásodás esetén
  - Komplex feladat

- **Első lépés:**
  - Hibatípusok azonosítása
  - Mindegyikhez megfelelő védekezés kitalálása

Példák szolgáltatás-kiesésekre

	Nem tervezett	Tervezett
Környezet / emberek	<ul style="list-style-type: none"> -Hibás üzemeltetői tevékenység -Támadás -Elemi kár	
Alkalmazás	<ul style="list-style-type: none"> -Alkalmazás leáll -Adatok inkonzisztenssé válnak	<ul style="list-style-type: none"> - Alkalmazás verzióváltás
OS	<ul style="list-style-type: none"> -OS crash	<ul style="list-style-type: none"> - OS frissítés miatt újraindítás kell
HW	<ul style="list-style-type: none"> -HW alkatrész meghibásodik -Hálózat kiesés -Tápellátás megszűnik	<ul style="list-style-type: none"> -HW-t karban kell tartani

HW hiba kezelése – klasszikus eset

- Hiba elfedése
  - Redundancia (2. táp, RAID, több hálózati út...)
- Ha nem sikerül gép szinten elfedni
  - Pl.: feladatátvételi fűrtök
    - Szolgáltatás átvétele
    - Tervezett leállásra is jó
    - Rövid kiesés van

▪ ...

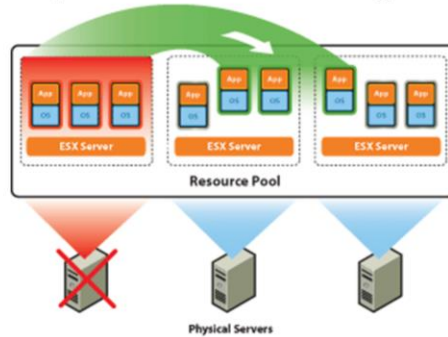
HW hibák kezelése – virtualizáció

Problémák virtualizáció esetén:

- A fizikai gépen futó összes VM memória és CPU állapotát elveszítjük -> VM leállási hiba
- Egy HW hiba esetén **SOK** virtuális gép áll le
- Live migration „azellen nemvéd”, csak a **tervezett leállások előtt** lehet leköltöztetni a VM-eket

HW hibák kezelése – virtualizáció

- Ha a VM háttértára hozzáférhető marad, akkor újraindíthatjuk másik hoszton (pl. VMware HA)

- Tulajdonképpen egy speciális feladatátvételi fürt
- „Host clustering” (vö. guest clustering)

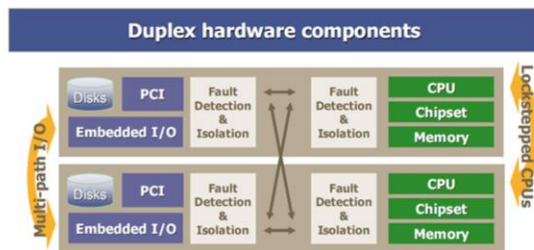
- Ha a guest OS és alkalmazások fel voltak készítve erre („crash konzisztencia”), akkor újraindítás után folytathatják a végrehajtást
- A leállást közvetlenül megelőző utolsó állapot nem biztos, hogy reprodukálható, de ez nem is mindig fontos
- Ha a vendég OS vagy alkalmazások szintjén volt hibatűró fürtözés, akkor ez ennek egy kiegészítő megoldása lehet (ne fogyjanak el a fürt tagjai)

Kép forrása: <http://www.vmware.com/products/server/landing.html>

HW hibák kezelése – klasszikus eset 2.

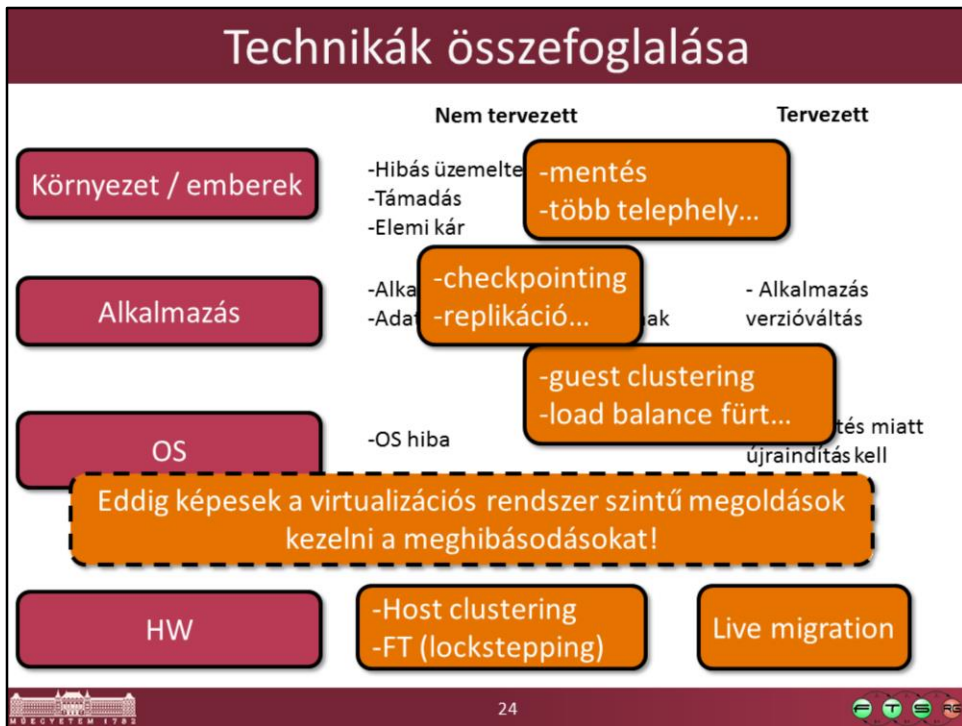
- Futási állapot elvesztés kivédése
  - Checkpointing
    - rendszeresen állapotmentést készítünk, leállás után a legutóbbi ép állapotmentést visszatöltjük
    - Alkalmazás szintű megoldás!
    - Pl. [SA Forum Checkpoint API](#)
  - Lockstep (pl. Stratus ftServer)

HW hibák kezelése – virtualizáció 2.

Többszörözött futtatás több hoszton (lockstep)

- Azonos VM több példánya több hoszton.
Több példány = azonos memória és CPU állapot!
- Egy példány „elsődleges”, ez kommunikál a hálózaton
- A többi példány „tartalék”, ezek követik az elsőt
- Előny: külső megfigyelők nem veszik észre a váltást
- Hátrány: teljesítményvesztés, költséges (több példány)
- Nem véd: VM szoftverhibája ellen – minden példány egyformán bele fog futni ugyanabba a hibába

A fentiekén kívül természetesen még rengeteg hibatűrési, rendelkezésre állást garantáló technika van.

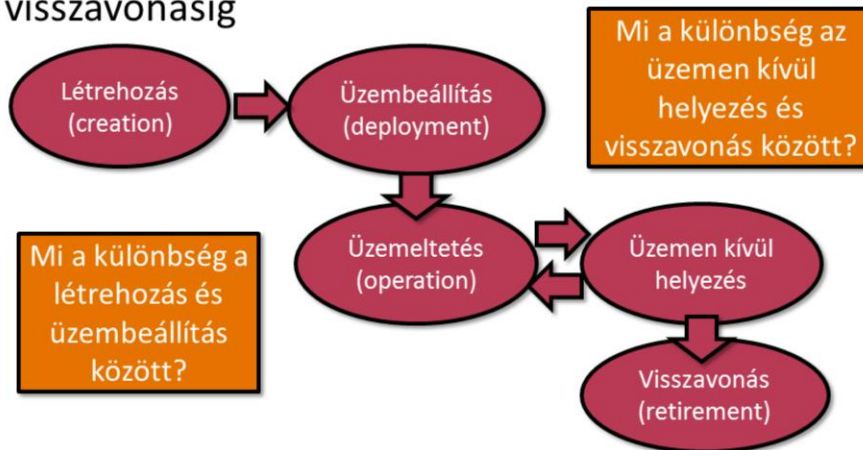

Tartalom

- Központi menedzsment – alap infrastruktúra
  - Menedzsment szerver
  - Hozzáférés-kezelés
  - Közös hálózat, tárhely
- Erőforrás-gazdálkodás
  - Allokációs problémák
  - Terhelésselosztás fizikai gépek között
- Hibatűrés
  - Különféle hibamódok
  - Védekezési lehetőségek a meghibásodások ellen
- **Virtuális gépek életciklusa**
  - Sablonok
  - Automatikus életciklus kezelés

Virtuális gépek életciklusa

- Életciklus - a virtuális gép létének állapotai a létrehozástól az üzemeltetésen keresztül a visszavonásig

- Létrehozás: előállít egy virtuális gép példányt, lefoglalja a megfelelő erőforrásokat, felveszi a nyilvántartásba
- Üzembeállítás: a felhasználó számára átadható használható állapotba helyezi: OS telepítve és konfigurálva, hálózat beállítva, távoli hozzáférés, felhasználói fiók/jelszó stb.
- Üzemen kívül helyezés: átmenetileg nincs szükség rá, leállítás, de nyilvántartásban marad, gyorsan újraindítható
- Visszavonás: virtuális gép nyilvántartásból kivétele, háttértár adatok törlése vagy archiválása

Virtuális gépek üzembeállítása

▪ Motivációs példa

Tessék itt a gép,
telepítsd bele a
Windowst! Persze aztán
állítsd ám be JÓL!

Kéne egy virtuális gép
nekem Win2008 Serverrel!

De miért Én telepítsem?
Nem értek hozzá, hogy kell
JÓL beállítani. Meg nem is
érek rá, nekem most kéne!

Virtuális gépek üzembeállítása

- Készítsünk alap virtuális gépeket alap OS telepítéssel és azt másoljuk le
- Mi ezzel a baj?
  - Testreszabás (IP cím, gépnév, UUID, SID stb.)
  - Licenz kérdések
  - Túl sok manuális lépés
- Vezessük be a „**sablon**” (template) fogalmát
  - Olyan, mint egy sima virtuális gép, csak fel van készítve rá, hogy automatikusan üzembeállítható legyen
  - Az üzembeállításhoz konfigurálni kell a vendég OS-t.
Mi kell ehhez?
    - Operációs rendszer specifikus ágens (pl.: VMware Tools)

Több megoldás is lehetséges: OS szintű virtualizációnál pl. a virtuális gép létrehozása már egyben az OS fájlrendszer példány előállításával is jár, tehát nincs „üres gép” állapot. Ilyenkor a konfiguráció a fájlrendszerben elvégezhető az első indítás előtt, nem kell külön ágens.

Virtuális gépek automatikus üzembeállítása

- Miért álljunk meg az operációs rendszer szintjén?
  - Lehet kész sablonunk a telepített alkalmazásokkal is
  - Az automatikus konfigurálása (még) nem teljesen megoldott
- Nekünk kell a sablonokat elkészíteni?
  - Nagyvállalati környezetben belefér
  - Elérhetőek *Virtual Appliance*-ek, készre telepített gépek, egy specifikus alkalmazás ellátására
  - Vannak csoportos „Appliance Team”-ek is
    - Pl.: 3 rétegű webes alkalmazáserver 3 VM-ből egy csomagban készre telepítve
    - VMware vApp (bővebben: <http://blogs.vmware.com/vapp/>)
    - VMware Studio alkalmazással készíthetők

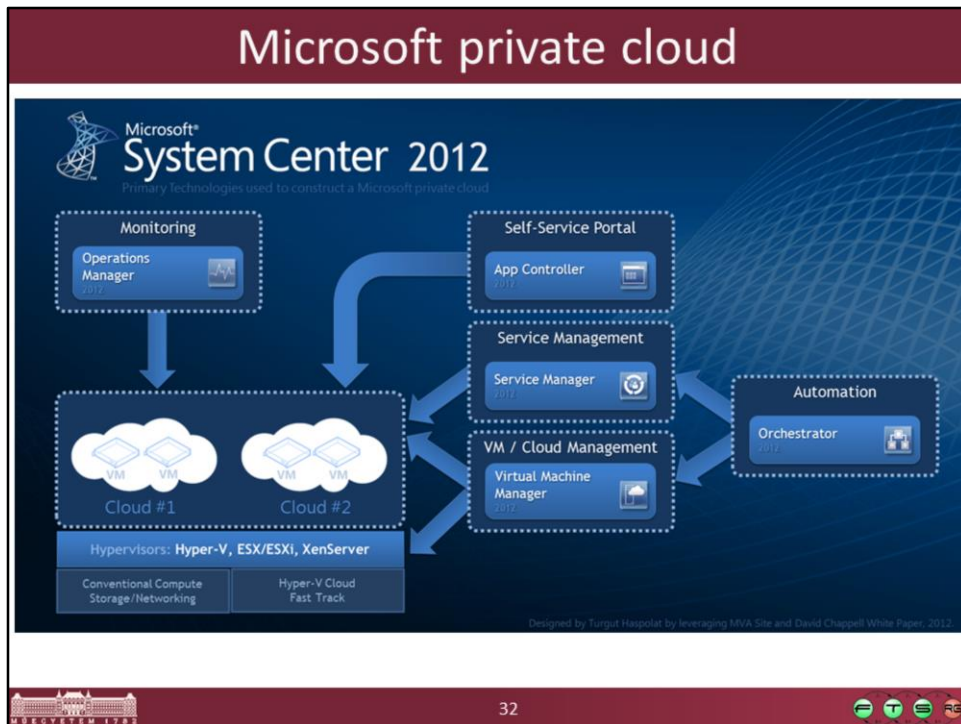
„Újhullámos” infrastruktúramenedzsment

- Egy virtuális gép mostantól kezdve egy építőelem
  - (FRU - Field Replacable Unit)
  - Szükség esetén példányosítható sablonból
  - Feladata végeztével eldobható
- Virtual appliance-ekből összeépíthető a teljes infrastruktúra
  - Anélkül, hogy alkalmazás telepítéssel, konfigurálással bajlódni kéne
  - Konfigurációmenedzsment problémáját is meg lehet oldani ezen a szinten

„Private cloud”

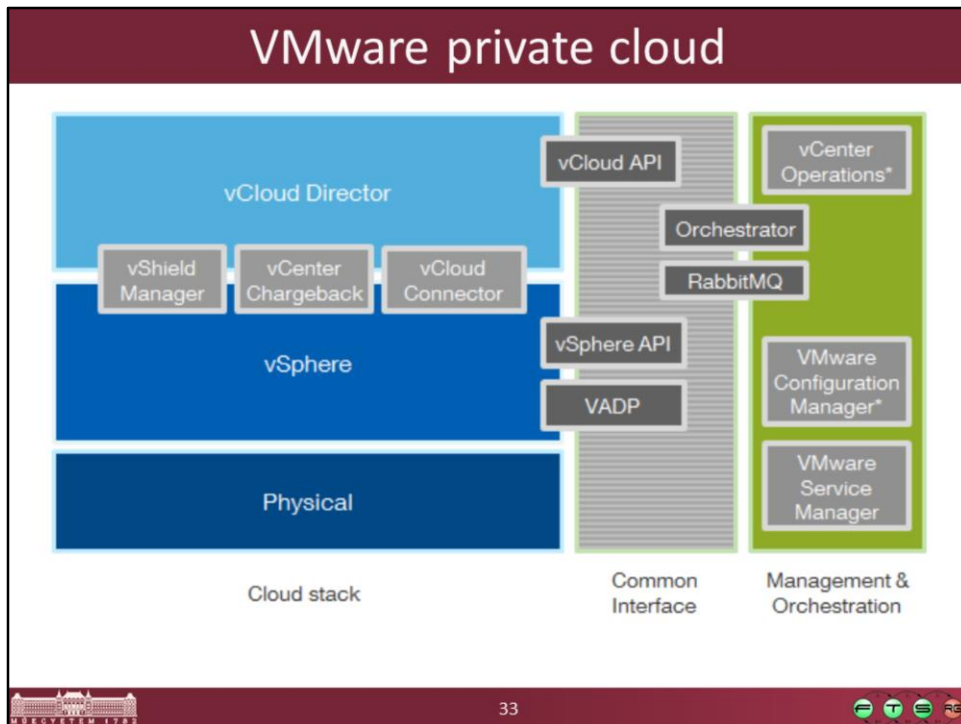
- Az előbbiekhez adjunk még hozzá:
  - „Self-service portál” (felhasználóknak)
  - Teljes automatizálás, publikus API
  - Tenant / Organization / ... fogalma
    - Erőforrások elválasztása, pl. privát IP-cím
  - Felhasználás mérése

Kész a „private cloud”!

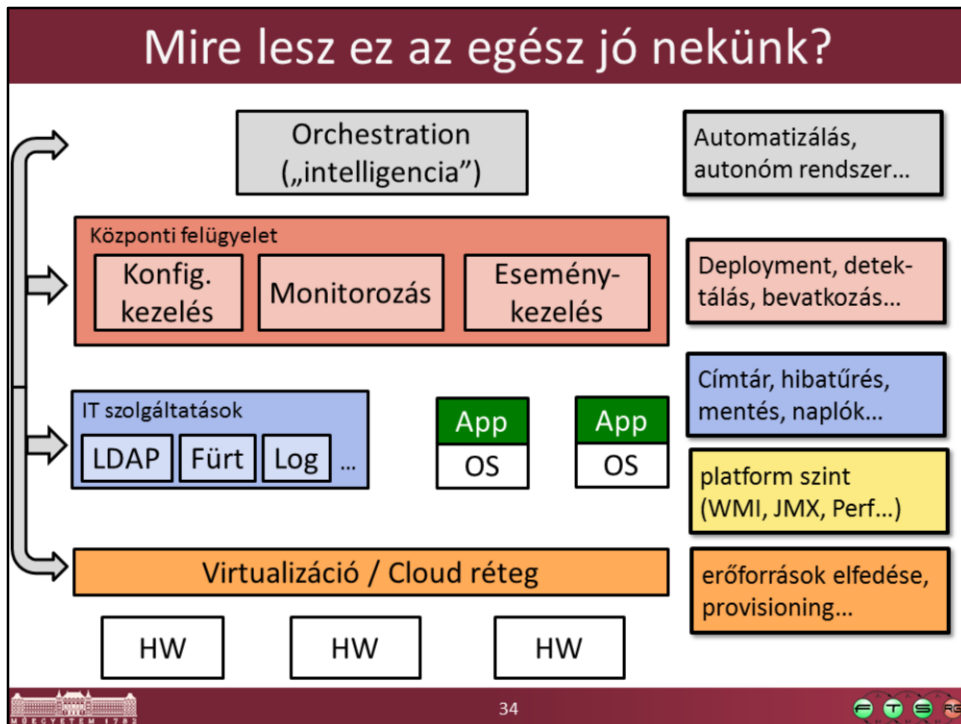

Forrás: Turgut Haspolat. Implementing a Private Cloud by using Microsoft System Center 2012 Concept, URL:
<http://turguthaspolat.wordpress.com/2012/01/22/implementing-a-private-cloud-by-using-microsoft-system-center-2012-concept/>

Forrás:VMware. Architecting a VMware vCloud. Architecting a VMware vCloud. October 2011.

Összefoglalás, hogy a tárgyban bemutatott módszerek és technológiák hogyan viszonyulnak az alkalmazásokhoz, milyen pluszt adnak.

Az általunk készített alkalmazásoknak együtt kell tudni működni az összes többi rendszerrel ahhoz, hogy tényleg egy jó rendszert kapjunk.

Összefoglalás

- Virtualizáció: számos új lehetőség
- Trend: irány a private cloud

További információ (DRS működése):

- A. Gulati *et al.*: VMware Distributed Resource Management: Design, Implementation, and Lessons Learned, VMTJ (1), 2012.

- A. Gulati *et al.*: VMware Distributed Resource Management: Design, Implementation, and Lessons Learned, VMTJ (1), 2012. URL: <http://labs.vmware.com/publications/gulati-vmtj-spring2012>